

Egzamin licencjacki w Katedrze Porównawczych Studiów Cywilizacji
specjalność: Porównawcze Studia Cywilizacji

1. Studia I stopnia kończą się pisemnym egzaminem licencjackim, który jest podstawą uzyskania dyplomu ukończenia studiów. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu licencjackiego jest zaliczenie ostatniego roku studiów I stopnia, w tym złożenie pracy licencjackiej (artykułu naukowego).

2. Egzamin licencjacki ma formę testu pisemnego, trwającego 1,5 h. Test składa się z w 50% z pytań zamkniętych i 50% pytań otwartych. Warunkiem otrzymania **oceny pozytywnej** jest uzyskanie min. 60% poprawnych odpowiedzi.

3. **Zakres tematyczny** egzaminu obejmuje pięć kursów kanonicznych: Chrześcijaństwo pierwszych wieków, Cywilizacja subkontynentu indyjskiego, Cywilizacja islamu, Konfucjański krąg kulturowy, Elementy antropologii społecznej. Wszystkie pytania egzaminacyjne są sformułowane na podstawie podanych zagadnień (opisy kursów i listy lektur znajdują się na: www.usosweb.uj.edu.pl).

4. Terminy:

I termin: lipiec, po zakończeniu sesji letniej

II termin: wrzesień, po zakończeniu letniej sesji poprawkowej

III termin: druga połowa października

Dokładne daty podawane są co roku odrębnym komunikatem.

5. Ocena z egzaminu licencjackiego i pracy licencjackiej wraz ze średnią ocen z całości studiów stanowią podstawę **oceny końcowej** wpisywanej na dyplomie ukończenia studiów licencjackich (patrz: Regulamin studiów obowiązujący od 1.10.2012 r.).

ZAGADNIENIA

I. Chrześcijaństwo pierwszych wieków

1. Judaizm aleksandryjski.
2. Nauka Jezusa na tle religijnych koncepcji ówczesnego judaizmu.
3. Religie misteryjne a teologia sakramentów.
4. Spory chrystologiczne IV i V w.
5. Konsekwencje prześladowań Decjusza i Dioklecjana.
6. Chrześcijaństwo syryjskie.
7. Postać św. Pawła - jego działalność i znaczenie.
8. Kształtowanie się kanonów Starego i Nowego Testamentu.

II. Cywilizacja subkontynentu indyjskiego

1. Cywilizacja Doliny Indusu.
(periodyzacja, główne miasta cywilizacji, najważniejsze znaleziska)
2. Okres wedyjski.
(periodyzacja, kultura Arjów, wierzenia i rytuał, tradycja literacka (objawienie i komentarze))
3. Społeczeństwo Indii starożytnych.
(struktura społeczeństwa, główne okresy i cele życia; chronologia, tworzenie administracji państwowych)
4. Systemy nieortodoksyjne - buddyzm, dżinizm (dżainizm).
(najważniejsze miejsca (zabytki) związane z rozwojem obu religii)
5. Najważniejsze tradycje literatury sanskryckiej i rozwój mitologii.
(eposy, purany, rozwój panteonu bóstw)
6. Główne religie subkontynentu.
(hinduizm, islam, sikhizm, chrześcijaństwo)
7. Indie kolonialne i imperializm brytyjski.
8. Rok 1947.
(ruchy narodowowyzwoleńcze, działalność Mahatmy Gandhiego, wyjście Brytyjczyków z Indii, podział na Indie i Pakistan)

III. Cywilizacja islamu

1. Półwysep Arabski w przededniu pojawienia się islamu.

(położenie geograficzne, struktura społeczna, wierzenia, wpływ monoteistycznych tradycji religijnych na kierunek rozwoju islamu)

2. Życie i działalność Mahometa.

3. Rozprzestrzenianie się i rozwój islamu.

(przyczyny podbojów, kierunek podbojów, arabizacja i islamizacja, rozpad imperium)

4. Podstawowe źródła cywilizacji islamu:

- Koran (określenia Koranu, gromadzenie i opracowywanie tekstu koranicznego, jego układ, treść i język, recytacja, teoria cudowności Koranu, komentarze koraniczne)

- sunna Proroka (przyczyny powstania sunny, przyczyny gromadzenia i metody opracowywania hadisów, struktura hadisu)

5. Obowiązki muzułmanina.

6. Dogmaty islamu.

7. Prawo muzułmańskie.

(cechy charakterystyczne prawa muzułmańskiego, główne źródła prawa muzułmańskiego oraz metody podejmowania decyzji prawniczych, podział prawa muzułmańskiego - *ibadat* i *mu'amalat*, podstawowe rodzaje występków i wymierzane za nie kary - *kisas* i *dijja*, *hudud* oraz *ta'zir*, kształtowanie się szkół prawa muzułmańskiego, zatrzaśnięcie bram *idžtihadu* i jego konsekwencje, próba reformy prawa muzułmańskiego)

8. Cykl życia - narodziny, obrzezanie, małżeństwo/rozwód (rodzina), śmierć.

IV. Konfucjański krąg kulturowy

1. Tło historyczne Chin.

2. Mitologia chińska.

3. Religie w Chinach.

4. Filozofia chińska.

5. Podstawy sztuki chińskiej.

6. Podstawy kultury koreańskiej.

7. Shintoizm.

V. Elementy antropologii społecznej

1. Antropologia - główne szkoły antropologiczne i ich przedstawiciele oraz nauki pokrewne.
2. Metody badań antropologicznych.
3. Struktura społeczna.
4. Dystrybucja dóbr.
5. Magia - religia - koncepcje źródeł i definicje.
6. Symbol i rytuał.
7. Zmiana społeczna.
8. Badania płci kulturowej.

Przykładowe pytania:

I. Proszę zaznaczyć prawidłową odpowiedź. (50 x 1 p. = 50 p.)

1. Nauki głoszone przez Jezusa Chrystusa są podobne w treści do myśli:
 - a. faryzeizmu i essenizmu
 - b. sykaryjczyków i chasydów
 - c. essenizmu i gnostycyzmu
2. Zasada matrylokalności odnosi się do:
 - a. reguł dziedziczenia
 - b. reguł wskazujących potencjalnych współmałżonków
 - c. reguł zamieszkania rodziny

II. Proszę odpowiedzieć na następujące pytania. (10 x 5 p. = 50 p.)

1. Podaj główne założenia ewolucjonizmu w antropologii.
2. Wymień i scharakteryzuj trzy podstawowe (główne) elementy pielgrzymki (*hadżdż*).
3. Opisz strukturę liturgii chrześcijańskiej i wskaż jej możliwe pochodzenie.